СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 218. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 6-го листопаду 1945. No. 218. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, November 6, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1010 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВИДВИГАЮТЬ ДОМАГАННЯ КРАЄВОГО ІНВЕНТАРЯ ПЕРЕД ПОЗИЧКАМИ

Заки Злучені Держави дадуть позичку заграницю, або заки буде піднесена платня робітникам, треба наперед обрахувати маєток Злучених Держав — оце думка фінансового експерта Бернарда П. Бейрука. Про це написав він листа до конґресмена Алберта Ґора. Бейрукові думки такі:

Обчислити наперед довги Америки, всеодно чи то своїм громадянам, чи заграниці; до того обчислити кілько ще треба заплатити за викінчення воєнних контрактів; дальше які наші зобовязання на підставі міжнародних умов з Бретон Вудс і для УНРРА. Коли ми цього не зробимо, то можемо довести до такої інфляції, що зруйнуємо себе, а з нами піде під воду і цілий світ.

Бейрук звертає особливу увагу, щоб не давати заграницю позичок для держав, які хочуть удержавнити свою продукцію і потім кидати свої вироби на світовий ринок проти нас. До таких держав, що вже „соціялізують" свою продукцію зараховує Бейрук Анґлію, Францію і Чехословаччину.. Про Росію сказав, що вона перемінила себе на тоталітарну державу і переміняє на таку систему всі краї, в яких вона має вплив.

Для піднесення плати робітникам треба знати нашу продукційну силу. Треба обрахувати теперішні кошта продукції, платню, комірне і інші видатки, щоб можна знати, яку підвишку можна ввести. „Тепер слідно перегони в себелюбстві, а це перший крок до інфляції" — міркує Бейрук.

ВІДКРИВАЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ КАПІТАЛУ Й ПРАЦІ.

Серед різних заповідань — успіху й неуспіху — зібралася у Вашинґтоні конференція капіталу й праці для наладнання відносин між обома таборами на далеку мету. Президент Труман від себе приготовив апель до конференції, в якому кладе вагу на далекосягле значіння цих нарад. Обі сторони, заступлені на конференції, є того переконання, що сама конференція положить лише підстави до порозуміння на будуче. Вона може бути або дуже коротко, або затягнеться на довший час. На предсідника призначено Волтера Паркера, члена Найвищого Суду стейту Норт Каролайни.

ЮНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ СЛІДСТВА НАД ПІДПРИЄМЦЕМ.

Провідники 2 юній робітників у підприємстві Андрія Дж. Гіґенса в Ню Орлеанс віднеслися до конґресової з домаганням зарядити слідство над тим, чому він замкнув свої фабрики. Слідство малоб обняти 16 точок. Юнії заповідають, що вони будуть висилати листи до всіх конґресленів, до членів торговельної палати, до провідників релігійних груп із жалобою на Гіґінса. — У цім підприємстві, яке обіймає кілька ділянок продукції, вибух страйк попередного понеділка після того, як він оголосив в ґазетах, що він замкне фабрики для переведення реконверзії коштом $45,000,000. Коли страйк вибух, Гіґінс оголосив в ґазетах, що він продасть підприємства тому, хто дасть найліпшу ціну, а самий поїде на аґітаційну подорож по краю, щоб розголошувати надужиття юнійних верховодів для викликування замішання серед робітників. У своїм листі до конґресу провідники юній подають думку, щоб забути за минуле, а розпочати працю негайно.

ДУЛИТЛ ПЕРЕЛЕТІВ ПРОСТІР МІЖ ОКЕАНАМИ В 7 ГОДИНАХ.

Лютенант ґенерал Джеймс Г. Дулитл перелетів у неділю 4 листонаду простір з Окленд у Каліфорнії до Краєвого майдану у Вашинґтоні в літаку Бі-29 упродовж 6 годин і 59 мінут. В дорозі він мав прихильну погоду до Денверу, а опісля вітер почав дути в противну сторону.

БАНК ПОДАЄ ДУМКУ ВІДЛОЖИТИ ПІДВИШКУ НА ПІВ РОКУ.

Місячний економічний листок за листопад, видаваний Нешенел Ситі Банком у Ню Йорку, подає думку, щоб відложити домагання юній за підвишку плати на час від 3 до 6 місяців. Як мотив до цього подає такі арґументи: Поворот краю з воєнного положення до мирного не міриться силою гроша, а силою спосібности до продукції. Тому цілий край зискає на тім, коли юнії не будуть насильно і нагло домагатися підвишки платні, а ужиють своїх впливів на приспішення реконверзії й розвитку продукції.

Президент схиляється до думки створення одноцільної команди

Спеціяльна комісія, установлена начальниками ґенеральних штабів для студій над реорґанізацією краєвої оборони, вийшла з предложенням, щоб створити секретаріят збройних сил, у якому армія, фльота й повітряні сили малиб бути рівнорядні. Комісія студіювала погляди 80 провідних ґенералів упродовж 10 місяців і ще в квітню прийшла до висновку, що треба ввести одноцільну начальну команду. Вислід студій комісії й її рішення проголошено щойно в суботу 3. листопаду за згодою Білого Дому. У голосуванню 3 членів було за таке рішення, 1 проти. Спротив зареєстрував представник фльоти. З цього, що рішення комісії не було одноголосне, заповідають конфлікт між двома напрямками в справі злиття всіх збройних сил. Звіт з рішенням комісії передав Білий Дім сенатській Комісії для Військових Справ.

$3,500 З СВЯТА-ВІЧА В ШІКАҐУ НА УКРАЇНСЬКУ ДОПОМОГОВУ АКЦІЮ

З Шікаґа телеграмою до „Свободи": Листопадове Свято-Віче, що відбулось в неділю, випало надзвичайно гарно. Головними бесідниками були: д-р Володимир Ґалан і пані Марія Дима. Моральний успіх зі свята і бенкету знаменитий, а матеріяльний пізнати по вислід: Зібрано $3,500. Резолюції в справі українських збігців вислано до президента Трумана.

З ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА ДЛЯ НЕЩАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ

Замісць вступу на Литопадове Свято, влаштоване в Ню Йорку минулої неділі, заходами укр. прав. парохії св. Володимира при співучасти укр. пресбитерської парохії, збірано добровільними датками $414.14 для У. А. Допомогового Комітету в Філядельфії, а $25 на працю Українського Конґресового Комітету.

ДВА ЛІТАКИ НА ПАЦИФІКУ ВПАЛИ В МОРЕ

З Гонолюлю на Гаваях звідомляють, що два понадморські транспортові літаки впали в море на шляху між Гаваями й Каліфорнією. Із одного літака виратували усіх подорожних, з другого згинуло 7, виратувано 8, а про 12 нема вістки.

В Египті арештовано в часі чотиродневих протижидівських виступів понад тисячу осіб

Терористичні акти, що мають місце в Палестині, а які британський уряд приписує жидівським терористичним орґанізаціям, відбились широким відгомоном у цілому арабському світі, а зокрема в Єгипті. Кількадневі проти-жидівські демонстрації в Каїро та по інших містах набрали, як подають кореспонденти, хуліґанського характеру. Вони були получені з грабіжю, і то не тільки жидівських склепів, але й тих, що належали до ґреків, французів, італійців і т. п. Сильно понищено старі жидівські синаґоґи та різні жидівські святощі. Проти того роду виступів зареаґували гостро представники самих арабських орґанізацій, як от Арабської Ліґи, кажучи, що араби виступають проти жидівських сіоністів як політичної партії, а не проти жидівського населення, яке належить до прикладних горожан Єгипту. Далі кажеться, що араби не є проти того, щоб жиди прибували до Палестини з релігійних мотивів, а є тільки проти сіоністичної плоітичної концепції, що має на думці будувати в Палестині жидівську державу.

Д-Р ВАЙЦМАН ПРОТИ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ В ПАЛЕСТИНІ

З Лондону виїхав до Злучених Держав д-р Хаїм Вайцман, президент Світової Сіоністичної Орґанізації та Жидівської Аґенції для Палестини. Запитаний про те, що думає про останні кріваві події в Палестині, заявив, що він жалує, що до того дійшло, та що є проти терористичного способу боротьби. Д-р Вайцман прибуває до Америки, щоб тут мати побачення з президентом Труманом та бути в уряді й обговорити справу жидівської еміґрації до Палестини.

ПАПА ВЗИВАЄ УЧИТЕЛІВ БУТИ В ЮНІЯХ І ТАМ ПРАЦЮВАТИ

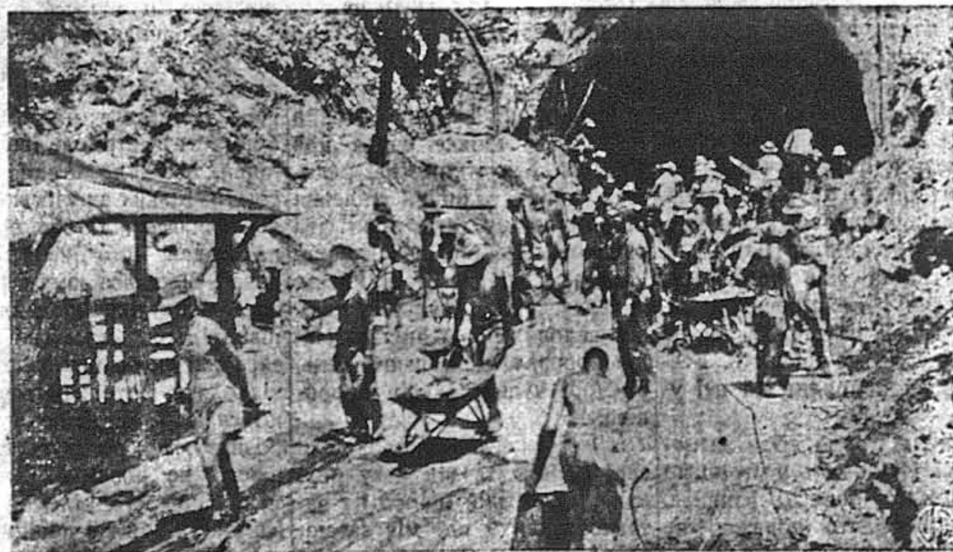
Благословлячи понад 1,000 членів Товариства Італійських Католицьких Учителів, Папа Пій XI. підкреслив потребу ширшої праці учителів у робітничих юніях в тому напрямі, щоб там скріпляти моральні та релігійні принципи.

АМЕРИКА І СОВЄТИ РАЗОМ „ПРОТИ МАЛИХ ДЕРЖАВ"

Таке має бути в Раді Забеспеки Орґанізації Обєднаних Держав, згідно з тим, що доносять американські кореспонденти з Лондону. Малі держави, кажеться далі, є того переконання, що Совєти та Злучені Держави думають, що Рада Забеспеки, це в першу чергу їхня журба. З тим малі держави не погоджуються і дадуть тому вираз на нарадах, що зачнуться 23. листопаду.

В МОСКВІ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВЕЛИЧЕЗНОГО ТРИДНЕВНОГО ПРАЗНИКА

Свято Жовтневої Революції, що зачнеться у Москві 7. листопаду, буде цього року тривати три дні й буде надзвичайно величаве. Заповідають, що прибуде на той час до Москви Сталін і виголосить дуже важну промову.

ВІДБУДОВУЮТЬ, ЩО ЗНИЩИЛИ.—Хто не памятає славного Кореґідору на Филипинах, отсеї славної твердині біля Манілі? Славна вона з геройської оборони останків армії ґен. Вейнрайта, як і з цього сумного факту, що мусіла вкінці японцям здатись в 1942 році. Тепер японські полонені відбудовують ту твердиню, знищену японським бомбардуванням. На образку бачимо, як японці очищують тунель.

АРМІЯ ГОТОВА ВІДСТУПИТИ КЕРМУ В НІМЕЧЧИНІ ЦИВІЛЬНІЙ ВЛАДІ

Американська Мілітарна Управа в Німеччині, що її осідок в Франкфурті над Меном, а на чолі стоїть ґен. Двайт Д. Айзенгавер, є сильно знеохочена критикою її діянь. Вона, як пишуть, готова віднестись до президента Трумана, щоб її звільнив з обовязків, а зокрема хоче цього сам Айзенгавер. А властиво домагаються цього високі військові кола, що не хочуть допустити, щоб через критику військової адміністрації терпіла на популярности така особа, як ґен. Айзенгавер, що призначений заняти місце Начальника Штабу на місце ґен. Маршала. Армія є тої думки, що адміністрація Німеччини не є дуже добра, але й не є зла. Недомагання її випливають з цього, що забирається офіцирів, що придатні й кваліфіковані до адміністративної служби, а на їхнє місце приходять нові сили, що до такої цілі мало а то й цілком не надаються. Тому Мілітарна Управа була би дуже рада, якщоб її замінити на Цивільну Управу, а на чолі поставити когось з департаменту стейту, очевидно з відповідним добором цивільних урядовців, теж дібраних цим департаментом.

СОВЄТИ ПІДПИРАЮТЬ ІНДОНЕЗЬКИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ РУХ.

„Ню Таймс", що виходить у Москві, призначив багато місця подіям в Нідерляндській Індії та Французькому Індо-Китаю. Часопис стоїть по стороні повстанців і цілого незалежницького руху. Заявляється проти повороту старих кольоніяльних, передвоєнних часів. Себто проти повороту нідерляндської та французької влади. Зокрема вдаряє анґлійський капітал, а теж і американські нафтові та ґумові інтереси, що то стоять на перешкоді незалежницьким змаганням тих народів і підпирають стару систему кольоніяльного визиску. Теж кажеться, що той азійський незалежницький рух відбивається широким відгомоном по цілому світі й знаходить серед демократій симпатії й попертя. Часопис каже, що тяжко передбачити, що вийде з цього руху, але одно певне, що друга світова війна і перемога демократичних сил залишила на тих народах глибокі сліди.

ЯК СУДИТИ КАНІБАЛІЗМ?

Комісія Воєнних Злочинів в Австралії має тяжкий оріх до розвязання, коли хоче держатись стисло міжнародних законів. Ото є призбираний дозазовий матеріял, з якого ясно виходить, що японські вояки допускались канібалізму, зїдаючи полонених, вбитих для тої цілі. Та так є, що міжнародне право не знає такого злочину, бо ті, що його укладали, не припускали, що в теперішних цивілізованих часах щось таке є ще можливе.

НЕ ДАЮТЬ ЗАХОПИТИ ВЛАДУ.

В Китаю є далі боротьба за те, хто має панувати, комуністи, чи Чянґ Кай Шек. Виявляється що комуністи таки хотілиб контролювати північ і тому не пускають армії ґен. Чянґ Кай Шека до Манджурії, з якої советські війська зачинають уступати, але так, що на їхнє місце приходять китайські комуністи.

НЕ ЛЮБЛЯТЬ АМЕРИКАНЦІВ.

Американський кореспондент подає з Калґан в Китаю, що комуністи не люблять американців. Вони отверто кажуть, що Злучені Держави мішаються у справи Китаю в такий спосіб, що це можна назвати американською інтервенцією в користь ґен. Чянґ Кай Шека та його уряду. На американського кореспондента глядять вони як на „аґента" Чянґ Кай Шека та Куомінтанґу. Про саму комуністичну армію пише кореспондент як таку, що вбрана в японські мундури і добре віджилвлену.

В ПОЛЬЩІ ГЛЯДЯТЬ НА ЗАХІД.

Не зважаючи на сильну пропаґанду варшавського про-советського уряду, щоб орієнтуватись „на схід", бо тільки з Москви поміч і ратунок, загал поляків таки далі глядить „на захід" і звідтам надіється властивого ратунку. Вже просто тому, що Совєти, хоч проповідують індустріялізацію Польщі, забирають далі всю машинерію. А звідки її потім дістати, як не з заходу, з Америки і Британії? Кажуть, що Совєти навіть дораджують полякам звертатись до заходу за матеріяльною поміччю. Таке пише Ґледвин Гил, вернувши з Польщі до Лондону. Теж каже, що одно може вийти на добре, а це те, що як Злучені Держави та Британія зачнуть помагати, то тоді й зможуть поставити Польщі певні вимоги щодо деяких свобід, як то свободи преси і т. п.

ПО АНҐЛІЙСЬКИ І ВАЛІЙСЬКИ!

Міністерство освіти в Анґлії видало розпорядок для Валії, щоб вчити в школах по анґлійськи і валійськи. Валія має біля 2,500,000 мешканців. Яких 100,000 мещканців може говорити тільки по валійськи, а коло міліона володіє обидвома мовами. Знов решта говорить тільки анґлійською мовою.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„СОВЄТСКАЯ ДЄВУШКА"— З УКРАЇНИ

Як виглядає молоде покоління в Україні, що перейшло советську школу? Цікаве й складне це питання, тому й не беремось на нього відповісти. Зате хочемо у цій статті піддати дещо до надуми, передаючи розмову з українською дівчиною, вихованою в Україні під Советами, згідно з тим, як це подає російський „Соціялістическій Вєстник".

Ось ту дівчину стрінув дописуватель цього журналу десь в однім з французьких провінціональних міст. Мала вона 23 роки і була вивезена в 1942 році німцями на примусові роботи до Німеччини. В Україні вона вже почала була ходити на університет.

В першу чергу зазначила, що є в Советах серед народу невдоволення з режіму, а знов ті, що тепер мали нагоду побачити західні краї, переживають таки глибокий внутрішній переворот. Пережила його і вона і тепер з цілого серця ненавидить Сталіна, большевиків і советський режім, який „в її очах не є ліпший від націстичного". Вона теж згадувала англійців і американців, кажучи, що „повинні визволити Росію від Сталіна". Та це останнє є мабуть випливом її довшого перебування разом з російськими еміґрантами в Німеччині, додає дописуватель.

Та найважніше, підкресляє дописуватель, є те, що вона сказала „про національне питання в Україні". Казала, що спочатку введено в Україні українську мову як офіційну й обовязкову, як в адміністрації, так і в школі. Навіть вивіски по склепах були українські. „Та в дуже скорому часі це перемінилось: російська мова запанувала всюди як одинока і загально принята", заявила дівчина. Що більше: „Самі українці стали почувати себе ніяково з українською мовою як некультурною і простонародною і тепер прилюдно говорять тільки по російськи, щоб тим дати доказ своєї інтеліґенції". Дописуватель ще додає, що ця „українська дівчина", згідно з її словами, говорила по українськи вже тільки „з своєю бабунею, що добре не розуміла по російськи". Вона ще додала, що тепер в Україні вже вчать у школах по російськи, а по українськи тільки деякі предмети, як от наприклад історію української літератури. З дальшої розмови з нею виходило, пише дописуватель, що „український сепаратизм" це напрям „цілком політичний, штучний, який не має ніякого кореня серед населення України".

Ми передали дослівно так, як це подано в „Соціялістичнім Вістнику". Сказавши правду, воно нас не здивувало. Бо хто був під впливом советської школи в Україні, а не під іншим, дійсно українським, той може говорити так, як та „совєтська дівчина" з України. Такого її навчила „рідна" школа на „рідній" землі. Такий є дух школи в „визволеній" Москвою Україні. Він нищить все, що є найдорожче українському серцю навіть при помочі ось таких „девушек", вихованих советсько-московською школою в Україні.

Бирнс про Совєти як сусіда Злучених Держав

„Предмет, який я хочу сьогодні коротко обговорити, це: „Держави як сусіди в одному світі".

Такими словами розпочав американський секретар заграничних справ, Джеймс Ф. Бирнс, свій доклад, виголошений в середу 31. жовтня 1945 вчасі Форуму газети Ню Йорк Гералд Трибюн.

В цьому рефераті є таке: „Це не був припадок, що президент Рузвелт, який стільки причинився до розвитку міжамериканської системи, ще більше посвятив енергії для розвитку світової спільности Обеднаних Держав. Бо сьогодні всі держави є сусідами, та хоч ми можемо мати окремі звязки з нашими ближчими американськими сусідами, то мусимо тямити, що ми й вони є частиною одного, взаємнозалежного світу".

Зясувавши це, секретар переповів досвід Злучених Держав, як розвивати політику доброго сусідства і на підставі цього виявив таке: „**Ми відкрили, що порозуміння й доброї волі не можна ані купити, ані не можна накинути силою. Оці вияви мусять виходити спонтанічно від самого народу. Ми теж навчилися, що не може запанувати довготривала приязнь між урядами, якщо нема порозуміння й доброї волі між їхніми народами**".

Прийшовши до такого висновку, секретар Бирнс кидав думку за думкою: В міжамериканській системі одні держави не вмішуються у внутрішні справи своїх сусідів. Свобода це навіть більша свобода діляння, ніж нам самим подобається, коли хтось розвиває діяльність. Одначе ми хочемо, щоб інші люди знали те, що наш нарід думає і робить. Так само ми хотілиб знати, що інші народи думають і роблять. Лише з таким знанням може кожний нарід придумати для себе спосіб життя.

Ми віримо, що інші краї мають право знати, яку вагу ми привязуємо до засад демократії і прав людини і до глибоко вкоріненого переконання, що уряд мусить бути залежний від згоди тих, над якими має владу. Також і це наше переконання, що мир і порозуміння між державами можуть бути поширені через свобідну виміну думок.

Хоч ми обстоюємо думку, щоб не вмішуватися в чужі справи, то ми стоїмо при тім, що нам треба знати, що інші народи думають і чинять, бо це приводить до порозуміння. Порозуміння приносить із собою терпеливість і охоту вигладжувати непорозуміння.

Знову з другого боку цензура і закривання подій викликують непорозуміння і зроджують недовіря. І дуже часто таке підозріння й недовіря мають своє оправдання тому, що цензура й затемнювання подій є засобами поневолення. Політика невмішування у внутрішні справи ще не значить, що би одобрюємо місцеву тиранію. Наша політика змагає до цього, щоб дати охорону нашим сусідам у праві розвивати їх власну свободу, на їх власний лад. Одначе це не має на цілі дати їм свобідну руку укладати заговори проти свободи інших.

У минулих десяти роках ми навчилися гірким досвідом, як нацисти приготовляли агресію назверх через заведення тиранії у нутрі. Це вони обороняли як спеціяльну домашню справу. Ми навчилися, що треба слідити за тиранією денебудь вона існує, бо вона може розвинутися до загрози для сусідних держав, а незабаром теж стати турботою всіх держав. Ми, американці, можемо гордитися розвитком політики доброго сусідства, почиваючи від Доктрини Монро. Ми, певно, не можемо і не будемо заперечувати іншим державам права розвинути свою подібну політику.

Забеспека інтересів Росії.

Ми далекі від цього, щоб противитися, наприклад, змаганням Советського Союзу до навязування тісніших взаємин і приязних відносин із Центральним і Східно-европейськими сусідами. Ми свідомі того, що Совети мають спеціяльні інтереси забеспеки в тих краях і ми признали ці інтереси, як також зарядження для окупації і контролі держав колишніх ворогів. Америка ніколи не звяжеться з ніким, щоб поширювати інтригу проти Советів, одначе ми теж переконані, що Совети не пристануть на ніякі ворожі інтриги проти нас на нашій півкулі.

Ми змагаємо до поширення приязни, а не спорів, між усіми сусідами. Таж двічи за нашої памяти спори між сусідами довели до світового конфлікту. Тривка приязнь між сусідами коріниться у спонтанічній і щирій приязни, а така приязнь між державами залежна від взаємного пошанівку одного до одного.

Нашим переконанням є, що всі народи повинні мати свободу вибрати свою власну форму правління, тобто уряд, опертий на згоді народу, над котрим має владу і приноровлений до способу життя народу.

Советський Союз теж заявив, що не хоче накидати советської системи своїм сусідам. Щире приняття такої засади всіми Обеднаними Державами багато причиниться до затіснення приязни серед усіх держав.

Та я хочу звернути увагу, що засада доброго сусідства не забороняє плекати приязнь з іншими державами. Ми приняли Чартер Обеднаних Держав. Цей Чартер як з одного боку гарантує свободу одиниці і право самооборони перед нападом, так здругого боку вимагає спільної акції Ради Забеспеки Обеднаних Держав. Він не виключає регіональної забеспеки і між-американського співділання з усіми державами. Одначе ми не можемо признати регіональних умов на місце світової системи.

Страх перед обласною ізоляцією.

Ми живемо в однім світі, тому в теперішньому атомовому світі обласна ізоляція є ще більше небезпечна ніж державна ізоляція. Ми не можемо втримати співпрацю для миру у світі поділенім на сфери виключних впливів і спеціяльних привилеїв. У Московській Деклярації з 1943 ми зобовязали найсильніші держави до взаємного співділання для виграння війни і втримання миру. Потім прийшла конференція з Домбартон Овкс, в Тегерані, Кримі, Сан Франсиско і Потсдамі. На те й створено Раду Заграничних Міністрів Обеднаних Держав, яка відбула свою конференцію в Лондоні. Міжнародна кооперація полягає на розумнім компромісі, одначе вона вимагає, щоб усі сусідські відносини були згідні з організованою світовою системою.

Ця система не значить, щоб усі держави були рівні силою, але вона вимагає пошани і суверенности для кожної держави. Держави, як і одиниці, повинні бути рівні перед правом. Оця засада є основним каменем нашої між-американської системи і Обеднаних Держав. Коли ми маємо втримати світовий мир, мусимо притримуватися цих засад. У минулому різні держави пробували поділити світ між себе, одначе це їм не вдалося і вони залишили за собою кривавий слід на століття.

„Сьогодні світ мусить вибирати: або буде один світ для всіх, або не стане світу цілком для нікого з нас", сказав секретар Бирнс, закінчуючи тим ту, так важну промову.

Микола Чубатий.

ФРАНЦУЗЬКІ ВИБОРИ

Про теперішню Францію недавно писав поважний столичний французький щоденник Фіґаро, що Франція звільнилася вправді спід націстичного володіння, одначе нема ще французької держави знищеної нацистами; її доперва треба відбудувати. Таке писав консервативний паризький часопис про свою власну батьківщину тиждень перед виборами до французького парляменту в звязку з судом над бувшим премієром Лявалем, засудженим на смерть та розстріляним за співпрацю з німцями. Сам суд відбувся хаотично, зі легковаженням судової безсторонности. І хотяй небагато у Франції таких, що не виділиб вини за Лявалем, то одначе в багатьох будилося почування несмаку, що, трибунал не доказав засудженому вини в приписаний судовий спосіб. Це й дало притоку написати столичному органові Фіґаро такі гіркі слова під адресою теперішнього французького правопорядку.

Не менше інтересне, що присуд на Ляваля потвердив начальник держави де Ґоль, людина доволі правих поглядів. Ці два факти — переміна суду в трибунал політичної акції та неможливість навіть начальникови держави скоригувати таку змінену ролю суду, свідчить тільки про одно, що Франція звільнена з нацистичної окупації переходить на далі революцію, серед якої губиться правопорядок в державі, діються збоку державних органів річи неможливі в державі з усталеним правним порядком.

Проте не диво, що з великим напруженням слідкував цілий світ за вислідом виборів у Франції до парляменту, що відбулися 21. жовтня ц. р. Ніхто не міг предвиджувати, хто вийде з виборів переможцем в країні, яку французький пресовий орган не відважується навіть назвати державою, себто країною з владою. І дійсно Франція могла принести великі несподіванки, аж до перемоги комуністів включно.

Перед виборами повстало було у Франції два бльоки, з яких один поборював де Ґоля, а другий стояв за ним. Французький нарід своїм голосуванням мав вирішити чи він попирає начальника держави де Ґоля, чи його поборює. За де Ґолем стали соціялдемократи та нова політична група Народньо - Републиканський Рух. Перша партія, що її лідером є Леон Блюм, добре відома з часів перед другою світовою війною. Як мало, не кожна соціялістична партія на світі, французькі соціялісти ворожо ставляться до комунізму і це звело теж французьких соціялістів до спілки з Народньо - Републиканським Рухом, себто партією французького підпілля, що його лідером був сам де Ґоль. Політична група є католицька ідеольоґічно, як і він сам, хоча під соціяльним оглядом це група доволі ліва. Як соціялісти це партія стара, передвоєнна, то Народньо - Рупубликанський Рух це політичний новородок, що зродився доперва в часі нацистичної окупації у Франції.

Проти де Ґоля стали комуністи та партія радикально-соціялістична. Що звело ці дві партії разом важко сказати. Бож комуністи під соціяльним оглядом ліві, натомісць радикальні соціялісти були ні радикальними, ані соціялістами. Це партія буржуазії, головно міщанства. Одно мають вони спільне з комуністами, що радикальні соціялісти як комуністи відомі зі свого безбожництва. Тим способом не соціяльна ані не політична програма звела їх разом, тільки безбожництво.

Бльок радикально-соціялістичний та комуністичний мав всі дані дістати більшість у французькім парляменті, бо перед другою війною радикальні соціялісти були найсильнішою партією у Франції та з їх рядів виходили звичайно президенти держави та премієри. Теперішнім їх лідером вважається бурмістр Ліону Еррйо, старий французький політик та теж бувший премієр Франції.

Комуністи спершу попирали де Ґоля, зокрема по його поїздці до Москви, як довго сподівалися, що Франція піде на советськім шнурочку проти Анґлії та Америки. Колиж остання лондонська конференція переконала комуністів, що Франція навпаки стає немов орґанізатором західно - европейського бльоку проти Росії, комуністи охололи до де Ґоля та цілою силою пішли проти нього, звязуючися з буржуазною партією радикальних соціялістів.

В останних французьких виборах замітне ще й це, що в них перший раз брали участь також жінки, яких радикальні соціялісти до війни свідомо не допускали до виборчої урни в переконанню, що жінки більше побожні від мужчин, тому і можуть принести їх партії шкоду.

Французькі вибори були не тільки виборами послів до парляменту, але також всенароднім голосуванням, так званим референдум, над справами, що їх народови до вирішення предложив де Ґоль. Перша справа була — чи потрібна є зміна давньої конституції, отже чи нововибраний парлямент має занятися списанням нової французької конституції, чи ні. Народ всенародним голосуванням мав теж висказатися, чи доки не утвориться уряд на підставі нової конституції, уряд де Ґоля має повнити у Франції владу, чи то інший. Всі ці справи робили з французьких виборів правдиву сензацію, хто з них вийде переможцем?

Що сказав французький нарід.

Французькі вибори принесли побіду ґенералови де Ґолеви та вратували Францію перед

(Докінчення на ст. 4-тій)

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

105) — —

Сів на краю ліжка, взяв її руку в свої. Поважно, наче лікар пацієнтку старався підбадьорити:

— Ну, якже чуємося, нічого не болить? Може зїмо чогось?

Надія наче заніміла з несподіванки. Тільки очи заіскрилися. Безхатний нахилився до її обличча, ласкаво вдивлявся у очи.

— Можеш піднятися? — питав тихо. — Трохи перекусиш, тиж голодна. Тай оглянути треба, може пальці приморожені?

В тім менті сталося щось, чого Безхатний ніяк не сподівався. Надія вхопила його за обі руки. Заки він встиг отямитися притисла їх до своїх уст, щільно притулила до них обличча. Тим поцілунком виявила вона увесь свій біль і тугу упослідженої сироти-чужинки, свою віру у нього і свою любов, якій вона відтепер усю себе віддавала. Шептала, все тісніше тулячися до його рук:

— Я тебе ні на мент не забувала. В хвилях зневіри, тяжкої праці, нужди й голоду твій образ став мені просвітком, додавав сил в борні за життя, поміг мені встоятись у хвилі чорної нужди й поневірки. Врятував мене від духової смерти. Тепер ти врятував мене від смерти фізичної. І не забув мене. Я не сподівалася тебе більш в житті зустрінути. Але вірила, що ти мене не забудеш. Я на твоїй ласці і в твоїй владі. Можеш діяти зо мною, що тобі лише забагнеться.

Замісць відповіді на її признання Безхатний ледви чутно доторнувся її уст губами. Вона обхопила його за шию, сховала обличча на його грудях і вся прилипла. Підвела на нього повні сліз темно-блакитні очи і так мовчки дивилася. Начеб не вірила, чи це гарний сон, чи дійсність. Безхатний знов прилип до неї устами.

По хвилі трохи обоє заспокоїлися. Ніяковість зустрічі по кількарічній розлуці заникла. Може аж надто поважно на свої літа Безхатний Надію оглянув. Дівчина соромилася, всеж слухняно виконувала його розпорядки. Обійшлося щасливо. На одному тільки великому пальці правої ноги знайшов невелику *синяву* плямку, в черевику була дірка. Це незначна дрібниця; могло скінчитися багато гірше...

Снідали у трьох. Надії не дозволив вставати бодай той день, напоїв міцним з горівкою чаєм. Їла мало, трошки шинки, яйце, крумку хліба з маслом. Неабияке свято мав Рудько. Безхатний, на радощах, попри залишки снідання відрізав йому фунтів зо два свинини. Пес, що пів години хлептав воду зо своєї миски, вкладався коло кухні й позіхав задоволено. А опяніла Надія проспала цілісенький день. Увечорі чулася зовсім здоровою.

Мало не всю ніч оповідали свої пережиття від часу розлуки, Безхатний нічого не затаюючи, бо й що міг затаювати? — розповів про своє життя. Мав багато приключок, пережив не одне розчарування, не одну гірку хвилю! Тільки його нужда, прикрі хвилі показалися нічим супроти пережитого дівчиною. Щиро, з діточою простодушністю, без огірчення й жалів розповідала свойому вибранцеві все, що довелося їй перенести.

— Я бачила, — почала Надія сумне своє оповідання — як тебе повів поліцай до вагону. Кинулася бігти за тобою. Мене затримав інший поліцай, завів до стації, сказав сідати. Кілька англійських слів я навчилася від тебе, зрозуміла бодай, що значить „сітдавн". Зісталася сама серед чужих байдужих людей, такої пізної пори. Страх, як боялася! Різні люди приходять, інші відходять, штовхаються, снуються, наче жиди по ярмарку, розпитують, регочуться. А я нічого не розумію. Здається мені, що регочуться з мене. На щастя той же поліцай спитав, чи маю я адрес, це слово я зрозуміла. Віддала йому адресу свого батька, він десь пішов. Вернувся за пів години, взяв трохи моїх річей і кивнув головою, щоб ішла за ним. Посадив в авто й повіз, не знаю куди. До хати батька, виявилося, а самий поліцай жив на тійже вулиці через кілька хат. Загримав у двері невеликого дімку. Там ще спали, але поліцай стукав і щось кричав, поки не відчинили. Вийшов старий чоловік. Поліцай щось спитався, чоловік відповів щось. Я уловила одне слово „дотер", а від тебе знала, що то дочка по нашому. Чоловік заговорив до мене по українськи. Це й був мій батько. Я його не знала зовсім, ані він мене. Мені й пів року небуло, як він виїхав з краю.

Батько видавався мені доброю, лагідною людиною. Був справді таким. На своє нещастя оженився з вдовою. Мала вона дитину від першого чоловіка, а другу придбала за час свого вдівства. З батьком також придбали двоє. Зведені діти в хаті — це пекло. Коли діти походять від одної матері, то ще ще. На своє нещастя приїхала я. Двоє старших мачушиних дітей ростом і будовою здавалися багато старшими від мене. Обі дівки, дебелі, розпущені до крайности. Першого дня я зрозуміла, що життя при батькові мені не буде. До тижня й почалося.

Вся хатня робота звалилася на мене. Пери шмаття на сім душ, прасуй, мий підлоги, кожного дня готуй їжу, мий начитння, ший, латай. Мачушині дочки ні за студену воду не візьмуться. До південня вилежуються, зо дві години вбираються, вимальовуються. А вечором — шусть десь на танці... Часто у третій і в четвертій рана верталися. Для святого спокою я мусіла на них ждати, бо такі панії навіть дверей ніколи не зачинять за собою. І в подяку за мою працю діставала „крейзи ґрінгорн", „дорти ґалішен", інакшого слова від них не чула. Скаржилася батькови. А він що? — Терпи, дочко! — сказав.

(Дальше буде).

ТРЕТІЙ КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

ВІДБУДЕТЬСЯ В ВАШИНГТОНІ, Д. К., В СУБОТУ, ДНЯ 26. СІЧНЯ, 1946 РОКУ.

Українська Американська Громадо:

Дня 22. січня 1946 р. мине два повні роки від того часу, коли Ваші представники-делегати українських американських громад, партій, братств і сестрицтв, товариств і клюбів, жіночих і мужеських, старшого покоління й молоді, зібрались були у Філядельфії на Другий Конгрес Американських Українців, де рішили цілий ряд важних проблем.

Був це час воєнний. В Европі наші збройні сили кривавились у затяжних боях перед славним монастирем у Монте Кассіно, в Італії, а на Тихому океані наша фльота й славні маринарі здобували від японців коралеві острівці. Наш рідний батьківський край — Україна вже втрете стікав кровю і встелявся білими кістками своїх господарів та чорними згарищами їх дорібку у третій ворожій навалі, бо тоді саме червона тиранія „визволяла" Україну.

Зажурена долею своїх синів, батьків, і мужів, що воювали на всіх світових фронтах, запрацьована у фабриках воєнного матеріялу, у копальнях, у воєнних канцеляріях, занята кампаніями збірок на цілі Національного Фонду, Червоного Хреста й десятків інших конечних воєнних потреб, знайшлася наша українська суспільність Америки ще і вкруговороті різних ворожих наклепів, очернень і підозрінь, так, що в сам день того Другого Конгресу навіть існувала небезпека відмови салі на той Конгрес!...

Та Другий Конґрес відбувся. Всі ворожі наклепи опрокинено і відкинено. Болото впало на тих, що ним кидали. Ваші представники, з любови до нашої вітчини Америки і в імени кращої будучини зруйнованої України, рішили поперти всі збройні зусилля Америки, щоби запевнити перемогу наших вояків, нашої зброї і тих ідеалів, за які вони вислані були воювати на всіх фронтах тотального і глобального змагання демократій проти диктатур, свободи проти тераній, людської гідности проти нелюдських знущань.

Рішення Другого Конгресу в Філядельфії вибраний ним Український Конгресовий Комітет перевів у життя при щирій співпраці всього свідомого українського американського громадянства. Для перемоги наших збройних сил над двома тоталітаризмами українське американське громадянство і його представництво — Український Конгресовий Комітет — зложили гідну пайку, яка поставила нас в ряди прикладних горожан цеї свободолюбної і за свободу для всіх народів воюючої країни.

Та не всі цілі війни осягнені, бо не всі сили тоталітаризму, тиранії, деспотизму й диктатури розбиті. Свобода, правда і справедливість, окуплені тяжкими, велитенськими жертвами життя й майна, щойно зачинають підіймати з попелищ одних країв, а з багатьох інших доходять далі стони терплячих душ. Війна скінчилась, але кожний день мира приносить свіжі вісти переворотy в одним краю, революції в другім, повстання одного поневоленого народу і партизанської боротьби проти окупанта другого народу. Падуть стріли й трупи і на Американськім континенті і на Азійськім; не коряться хоробрі борці і на Близьким сході і в серці Европи. Нема мира в Індонезії, нема його в Україні, ні в жадній краю занятім червоними совєтськими арміями й ячейками НКВД!...

І в цьому переходовому часі, коли від переможців залежить або закріплення їх воєнних здобутків, або програння миру, мусить знову виступити наше свідоме американське українське громадянство і одностайно й рішучо висказати свою волю в справі мира.

Два роки тому рішали ми в справі війни. А тепер прийшов час, щоб ми рішали в справі мира. Дай Боже, щоб ми змогли причинитися і до перемоги за мир, так, як ми причинились до воєнної перемоги.

Наші завдання ясні: хочемо мира і свободи, які проклямовані в першій Декларації Незалежности Америки, в деклараціях найкращих президентів Америки, аж до останньої декларації президента Трумана з 27. жовтня 1945 р. Бажаємо того мира і тих свобід для себе і для Америки, для всіх народів і всіх країв, а між усіми і для краю наших батьків і прадідів, для України і для українського народу. Це наші бажання, і наша ціль. Для їх здійснення ми були, є, і будемо готові до дальших жертв.

Як це все здійснювати у теперішних, вже мирних обставинах, вирішить остаточно Третій Український Конгрес, який отсим склакає Український Конгресовий Комітет на день 26. січня 1946 до столиці Злучених Держав Америки — Вашингтону, Д. К. На цей Третій Конгрес кличемо знову представників усіх наших громад, братств, сестрицтв, товариств і клюбів, представників всего зорганізованого громадянства в Америці. На Конгресі маємо провірити працю за останні два роки, покріпитись її успіхами й гартуватись її невдачами, розглянути наші нові завдання й намітити плян нової праці в рішальнім періоді закріплення наших перемог і введення наших свобід у ту часть світа, що ще не зазнала ні щастя побіди, ні ласки свободи — в Україну.

Третій Конгрес Американських Українців у Вашингтоні, в дні 26. січня 1946 р., нехай буде репрезентацією, гідною як цього переломового історичного часу, так і цього великого американського народу, якого ми є частиною і того славного українського народу, якого хрест тяжкий ми готові нести.

Так нам, Боже допоможи!

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ:

Стефан Шумейко, Василь Шабатура, Олена Штогрин, Стефан Куряк, Богдан Катамай, Дмитро Галичин.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО, ІЛЛ.

Допомогова акція.

Ліга американців українського походження веде широкозакроєну акцію допомоги українським жертвам війни. Звертає вона менше уваги на тимчасовий ефект, на вогонь, що спалахне, а зате будує трівкі основи до сталої допомогової сили шікаґовської громади. В першу чергу треба освідомити наших людей, що попали в просоння, що нема нашим людям добра на Україні. Треба це робити, бо частина наших людей оголомшена триюмфом „генерала над ґенералами" Сталіна повірила, що нема потреби помагати збігцям з України, що розпорошені по всьому світу, бо їм можна верати до дому, де ними заопікується український уряд. Нашим виводам, що нема самостійної України, ні самостійного уряду, вони не вірили, лише злобно переморгувалися між собою. Мовляв, ти чоловіче говори своє, а нам українські делегати з радянської України світ розкрили. Таке траплялося всім тим, що пробували нарозумлювати хитаючихся.

Та час це найкращий лікар. Тимчасовий ефект делегатів на конференцію в Сан Франсиско, і відчитів професорів Бондарчука і ще там якогось другого професора Погребняка — блідне. Факти опрокидують все те, що наговорено про висвободжену Україну і рай під омофором Сталіна!

Бо хоч як слідить російська цензура, щоби не вилизно шило з мішка, то проте передістаються на денне світло вісти, від яких стигне кров в жилах людини. Американські кореспонденти, що всюди влізуть, напишуть дещо! Та найбільше вісток приходить таки листовно. І саме це є найкраща зброя, найкращий лік на розпечені мозки новітніх москвофілів, що ще недавно злобно переморгувалися. На їхню голову тепер падуть страшні вісти від їх рідні в Західній Україні. А вісти ці такі: Весь актив українській вивезено на Схід для повільної ліквідації і слух за ним загув. Українські села перемінено в колгоспи і різно про цей рай пишуть. З радехівського району пише жінка, що чоловік її недавно помер і добре зробив, не буде мучитися. Працює вона в колгоспі, за денну пайку 40 декаграмів хліба. Її трьом малолітнім дітям, що ще не працюють і уважаються в українсько-совєтськім раю за непродуктивних одиниць, призначено по 15 декаграмів хліба. Лист цей перейшов російську цензуру, з російською печаткою, хоч Радехів належить до України.

З тернопільської области пише чоловік, що щойно вернув домів, бо був занятий з кіньми при евакуації лемків на Україну. Вернув до дому без цента, нічого через 6 місяців не зарубив та ще й свої чоботи сходив. Є багато інших вісток! Це поволи зачинає протверезувати наших людей. Знають про це большевицько-українські квізлінги. Тому стараються не допустити до того. Спровадили до Шіґаґа Василя Свистуна на відвідини. Та В. Свистун кому може помочи?! Не поміг Союзови Самостійників, націоналістам, не поможе й комуністам. За рік, два, як ще буде жити, знова покається і скаже, що помилявся і знова буде пробувати до якоїсь групи, хоч уже всі перейшов.

Щоби привчити наших людей жертвенности, Ліга виготовила спеціяльні збіркові лісти і роздала між наших людей, щоби занялися збіркою від хати до хати. Це пробний бальон і не знати, який з того буде результат. На зборах Ліги в минулу пятницю був лише неповний звіт, бо акція щойно зачалася. Найкраще списався Савт-Сайд.

Пані Марія Шемердяк і Анна Брудна зібрали вже на свою лісту 306 долярів! Пані Подвайцятна зібрала вже 73 доляри, пані Волц 66 долярів і пані Сидорик 15 долярів, всі три останні з Норт-Сайду.

Збіркою старого вбрання займаються наші жінки зорганізовані в Жіночій Лізі. Вчера вислано до Ню Йорку 4,000 фунтів! Та кульмінаційною точкою допомогової акції в нашій громаді вважаємо „Листопадове Свято", з неділі 4. листопаду, про яке подасться окремо.

Степан Куропась.

—o—

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Звіт Комітету Злучених Організацій.

Комітет Злучених Організацій при українській православній церкві перевів збірку по хатах на поміч українським жертвам війни, яка принесла $208. До збірки причинилися найбільше членкиці і уряд місцевого від. Союзу Українок Америки, за що комітет складає їм сердечну подяку. Збірка почалася 15. червня і продовжувалася до 15. липня. Багато осіб деклярували, але досі не сповнили свого зобовязання. Тому просимо їх дотримати слова. Тепер ще не пізно, бо поміч потрібна, особливо в зимі, а з нею холод крім голоду.

У неділю 17. червня на День Батька відправив о. П. Білонь панахиду за душу І. Франка і Евгена Коновальця, а підчас панахиди комітет перевів збірку, яка принесла $46.67. У неділю 15. липня на зборах тов. Запорозька Січ, від. 206 У. Н. С. скликано всіх, хто інтересується справою допомоги і о. Білонь склав звіт, як член контрольної комісії Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету у Філядельфії та пояснив, як там іде праця. Сказав, що за вислку нема чого боятися, бо справа наладнана, а гуманітарна установа така господарна, що ніякий доляр не пропадає. Хоч не було багато людей на зборах, то зібрано $15.50 на допомогу. Понижче подаємо імена жертводавців, які зложили не менше як $1.

За збіркою по хатах ходили ось ті жінки: Марія Липська, Анна Кава, Марія Колісник, Ксеня Чагарин, Ксеня Королишин, Наталія Кузів і Розалія Вецал.

Жертву зложили: Й. Чагарин $11, а по $10: Ю. Самборський і П. Клекот. Дальше О. Косюк $9, Н. Вецал $7, а по $5: Н. Анна Житарук, Д. Бойко, Й. Ходоровський, І. Кацюба, А. Гурняк, Розалія Борис, І. Затонський, Н. Матковський, о. П. Білонь, О. Червінський, по $4: В. Липський і Й. Кава, а І. Маленчук (мол.) дав $3; потім В. Кушнір і П. Лановий дали по $2.50; по $2: Марія Литвинець, Й. Маковський, В. Бурак, Анастазія Сусла, Павліна Бухтик, О. Чубай, П. Кацюба, Т. Лаба, Г. Корчовий, М. Кльован, Н. Глядик Д. Піжинські, А. Королишин, Текля Паньків, І. Кафоник, І. Тепер, Анна Каськів, Анастазія Сулима (з Вустер), Марія Пасечняк, І. Пурич, І. Околіта, І. Ковальський; Параиня Шевчук зложила $1.50 а дальше по $1: І. Боднар, П. Заяць, Марія Бардачевська, М. Кафоник, М. Королишин, В. Козак, М. Кузів, Катерина Шевчук, Марія Барилюк, Анна Боднар, Анна Сьвірська, Д. Ясіньчук, А. Королишин, Анеля Сарахман, М. Підгородецький, П. Гук, Ксеня Кузик, В. Корнилюк, І. Гучак, Марія Заяць, І. Назарик, Н. Кришталович, П. Стойко, О. Литвинець, Н. Дзяман, Агафія Рибак, Г. Стрик, В. Стрик, Анна Мицик, Ф. Домінік, Л. Копоніцький, С. Садовський, М. Гніт, Марія Заходник, Я. Гричух, І. Познанський, О. Волех, Анна Ремінник, Анна Павлюк, С. Намага, В. Тепер, Анна Турчин (з Бостону), Марія Бровчук, М. Карась, М. Гливка, Ольга Шевчук, М. Яцишин, Я. Киндифорський, Катерина Бойко, Антонія Гаврищенко, В. Липка, І. Лисий, К. Альбрихт, М. Кінаш, Е. Липський, Анна Рапко (мол.), Варвара Кльован, К. Корніцький, А. Швець, М. Гровшовий. — Решта дрібними. Загальна сума зо збірки $208; з панахиди $46.67; зі згаданих зборів $15.50. Разом $270.17. Вислано до Злуч. У. Д. К. $210, вислано до Бельгії $50, остало $10.17, з того був ще розхід пані Шевчук за машину $1.50, кореспонденція 25 ц., решта в руках касієрки.

За Комітет: **І. Кокольськийо**, предс., **Н. Кузів**, касієр, **Р. Вецал**, секр.

ФРАНЦУЗЬКІ ВИБОРИ

(Докінчення зо сторони 2-гої)

повним хаосом. Поперше нарід потвердив бажання де Ґоля, щоби нововибраний парлямент став тільки конституантою, то значить, що його завданням є списати нову конституцію та що потім його роля скінчиться. Так само у голосуванню нарід висказав де Ґолеви довіря та поручив йому дальшу владу у Франції.

Колиж йде про вибір послів, то переможцем вийшов теж табор де Ґоля, себто соціялісти та Народньо-Републиканський Рух. Обі партії добули по 142 послів, що дає більщість парляменту. Правда найсильнішою партією у майбутнім французькім парляменті стали комуністи зі своїми 152 голосами, одначе вони не всилі опановувати парляменту ані утворити свого власного уряду, бо їх союзники радикальні соціялісти *прорізали вибори на цілій лінії,* здобуваючи тільки 25 посольських мандатів.

Колись прямо всемогуча партія Бріянда, Ділядіє, Ерйота та других, що число її послів до парляменту доходило перед війною до двох соток, тепер зійшли на ніщо. Сотки їх послів стопилися до 25 послів. Це катастрофа рідка у політичному житті. Сам лідер тої партії Ерйо мейор міліонового міста Ліону мало не провалився в своїм власнім місті.

Катастрофа радикальних соціялістів відібрала комуністам якінебудь вигляди на опанування уряду Франції та на усунення нелюбленого ними де Ґоля. Неприродний Союз буржуазійних радикалів з комуністами дав ще раз доказ на відому правду, що нарід все любить ясні програми, а не баламутне лявірування та торг ідеями збоку професійних політишенів. Тим разом радикали своєю спекуляцією з комуністичною спілкою викопали собі могилу мабуть вже на постійно. Місце радикально соціялістичної партії з виразно протирелігійною програмою заняли перша католицька партія в історії Третої Французької Републики. Народньо-Републиканський Рух, свого роду християнські соціялісти.

В часі 70-літного існування Третої Французької Републики католики ніколи не виступали як окрема політична партія. Мали вони поодиноких послів серед французької правиці, але й ті ніколи не виступали як католицька політична група. Це перший раз французькі католики, що достарчили найбільше членів французькому підпіллю проти націстів тепер уформили ся в політичну партію та відразу вискочили на одну із найбільших партій Франції. Всеж таки вибори виказали, що під суспільним оглядом Франція пішла остро наліво.

Кінець Третої Републики у Франції.

Рівночасно з вибором послів до французького парляменту французький нарід вирішив присуд смерти на Третю *Републику у Франції,* бо всенародне референдум вирішило, що нововибраний парлямент має списати нову конституцію у Франції та розвязатися і розписати нові вибори на підставі нової вже конституції.

Третя Република Франції вже перед війною виказувала всі признаки морального розпаду. За час свого 70-літного існування мала вона понад сто урядів, себто пересічно один уряд існував біля 9 місяців. Така часта зміна урядів не ворожила нічого доброго для держави. В додатку серед професійних політишенів поширилася політична деморалізація та підкупство. На услугах здеморалізованих політишенів стояла продажна французька преса. Афера Ставіського, звичайного ошуканця та кримінальника викрила, що з такими типами приятелювали чинні міністри Франції і передовці з партії радикальних соціялістів. Тому не диво, що перед теперішною війною став ширитися у Франції з одного боку комунізм, з другого боку фашизм, організований полковником де Ля Роком. Франція ставала тереном, щораз завзятіших вуличних бійок противних партій, тому направа державного устрою стала справою пекучою.

Саме таку місію направити здеморалізовану Третю Републику Франції дістав де Ґоль волею французького народу в дні виборів 21. жовтня цього року.

Направа ця дуже важка та буде відбуватися при сильній опозиції погасаючого світа старої Франції. Направа під соціяльним оглядом піде теж сильно наліво, бо коли йде про соціяльний лад, то за старим буржуазним порядком нарід висказався в дуже невеликім відсотку. Старі праві партії враз з радикалами соціялістами провалилися. Всі три великі переможні партії Народньо-Републиканський Рух, соціялісти та комуністи — є за соціяльними реформами, що глибоко заторкнуть суспільні відносини у Франції.

ГРЕКИ В ПАМЯТЬ Ф. Д. РУЗВЕЛТА.—Цю статую покійного президента, Френклина Д. Рузвелта, вирізьбив скульптор Волтер Росель. Закупило її грецьке товариство Агепа і вручили пані Елеанор Розвел, вдові по президенті, як дарунок. Сцена знята в Гайд Парк, Н. Й. На образку бачимо заряд згаданого товариства.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ЛУДЛОВ МАСС.

Продовжують допомогову акцію.

На заклик предс. тов. ім. І. Франка, від. 253 У. Н. Союзу, гром. Д. Харка, вибрали члени комітет для переведення збірки в користь українців, що потерпіли вчасі другої світової війни в Европі. До збірки вбрання зголосилися Макарій Пукіш, П. Пилипів і Н. Павлів — останній їздив своїм автом від хати до хати. Призбирано і вислано до централі в Ню Йорку 338 фунтів. Пересилку оплатив І. Приступа (дав $5.12) і Іл. Гнатів (додав 60 ц.). Збирали по хатах жертви, які потім разом вислано до Злученого У. А. Допомогового Комітету в Філядельфії. Коли наші громадяни пішли по домах так званих „поступових", то вони позацінали кишені і нічого не дали. Отже ми собі то добре запамятаємо, а тимчасом подаємо імена тих що склали жертву.

Дали по $5: М. Пукіш, М. Федорів, П. Павлів; М. Мельник $3; а по $2: П. Хомин, Д. Харко, С. Костів, П. Пилипів, І. Приступа, А. Добрицька, А. Мельник, А. Дайняк, Й. Чорний, А. Брейді, Т. Заячківський. Дальше по $1: І. Гнатів, Кат. Черняк, Ольга Катанас, В. Зварич, М. Приступа, В. Стокоса, Джан С. Сантос, П. Яців, Я. Осолінський, М. Кульбанський, П. Жовтий, Т. Гнатів, А. Поплавський, Анастазія Щурко. По 50 ц. дали 3 громадяни.

Касієр М. Пукіш передав з першої збірки суму $10.50, що разом всього робить суму $66.

І. Приступа.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

З забави на поміч українським скитальцям в Европі.

Наші мілвільські громадяни Йосиф і Катерина Панас з нагоди щасливого прибуття до дому їх сина Михайла, після довшої служби в армії (а саме в знаменитому 106 Дивізіоні в Е. Т. О., де він одержав за скількакратну участь в боях нагороди, як от за Арденський ліс та область над Реном), достойно відсвяткували цей щасливий поворот спочатку Службою Божою в православній церкві св. Ап. Петра й Павла, а далі вечером для своїх приятелів і знайомих на салі Народного Дому на Гогбін Род. При забаві предсідник парафії, п. Г. Замойський, підніс, що наша забава буде веселішою й кориснішою, якщо ми зібралиб дещо гроша на допомогу нещасним скитальцям зі всіх кутків України, що в Европі перебувають тепер бездомні, обдерті, голодні й під загрозою повернення їх на муки й смерть в лабети чекістів. Присутні відгукнулися на той заклик такими своїми жертвами: М. Гандзюк $20; по $5: Михайло Панас, Г. Замойський, Патен; по $2: П. Козак, Власенко, Гнатюк, Й. Панас і Паранич; по $1: С. Чопик, Стілен, М. Бережанський, Чопик, С. Патен, Глосьницька, Мурована, Стельмах, Парастин, К. Панас, Купер, Гнатюк, Козак, Марія Блок, М. Бішоф, П. Чопик, Паламарчук, Парастин, Ґлосницький, Мурований, Стельмах, Зеньчук, Старжевський, Мусій, Прохович, Сахарнацький, Росипало, о. Г. Павловський, С. Гурман. Разом $79. Ці гроші вислав парафіяльний уряд до Злученого Укр. Амер. Допомогового Комітету, на що одержано поквітування за чергою 2468, з 18. жовтня б. р.

Мілвійський.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 4. листопаду 1945 р. помер по довгій недузі в Медікал Сентер, проживши 60 літ

АНТІН КУШНІР

Покійний походив з міста Дрогобич, Західна Україна. Полишив у смутку жінку Варвару, брата Володимира, братову Теклю, родину тут і в Старім Краю.

Похорон відбудеться у вівторок, 6. листопаду, в годині 9. рано з похоронного заведення Івана Ковальчика, при 79 Сусекс вул., до укр. греко-кат. церкви св. Петра і Павла при Ґрін і Сусекс вул., а відтак на цвинтар Бейвю Семетарі, Овшен Евеню. — Просимо знайомих взяти участь у похороні. — В. Й. П.!

Дня 25. серпня 1945 р. помир

ОЛЕКСА КУДЕРА,

член від. 295 У. Н. Союзу в Акрон, О.

Покійний походив зо села Цитулі, пов. Ярослав, Галичина. Полишив у смутку три доньки: Юлію, Софію і Теодору, та дві сестри: Марію і Юлію. — В. Й. П.!

В. Пуляк, секр.

Дня 22. жовтня 1945 р. помер у 57. році життя

МАРТИН БАРАБАШ,

довголітній член і урядник Бр. св. Стефана, від. 221 У. Н. Союзу в Шікаго. Покійний був 3 рази делегатом на конвенції У. Н. С.

Покійний походив зо села Заруддя, пов. Тернопіль, Західна Україна. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Івана і доньку Галю.

Похорон відбувся 27. жовтня при участи родини, приятелів і членів нашого відділу. Тлінні останки відпроваджено зукраїнської гр.-кат. церкви на цвинтар св. Миколая. Смерть забрала нам доброго і працьовитого Союзовця і свідомого українця. — В. Й. П.!

Т. Шпікула, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 8 листопаду, в годині 8. ввечір, при 831 Джозеф Еве. Просимо всіх членів прийти на означений час. — Д. Братусь, гол.; В. Гурянський, фін. секр.; Н. Могомет, кас.; В. Іванців, рек. секр.

ПОШУКУЮТЬ

МИХАЙЛО СТОДОЛЬНИЙ шукає **В. ШЛЯХТИ,** що мав мешкати 77-37 — 164-та вулиця, Flushing, N. Y. Хто про него знає, або він самий, хай пише на адресу:

M. STODOLNY
10512 — 98th Stree,
Edmonton, Alta., Canada

ПОШУКУВАННЯ

Михайла Макаревича, с. Михайла, родом зі Снятина, який до 1939 р. перебував у Монтреалі, в Канаді, пошукують його доньки Наталія і Марія, зять Павло і швагри Омелян та Ярема.

Михайла Булейчука зі Снятина, який до р. 1939 перебував в Торонто, Канада, пошукують: Омелян Ляшкевич, Марія Макаревич, донька Михайла, і Наталія Макаревич, замужна Ісаюк.

Олександра Ляшкевича, с. Миколи, і **Олени** зі Снятина, пошукує Ярема і Омелян Ляшкевич, с. Семена зі Снятина.

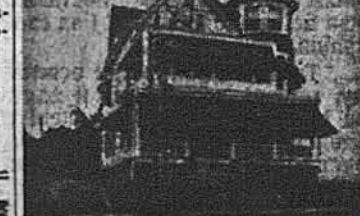
Олександра Ляшкевича, с. Дмитра, зі Снятина, пошукують Ярема і Омелян Ляшкевич, сини Семена.

Анну Сідлярчук, дочку Миколи й Олени Ляшкевич із Снятина, пошукують Ярема і Омелян Ляшкевич.

Івана Нагуляка з Худиковець, повіт Борщів, який був до 1938 р. в Ню Йорку, пошукує Павло Ісаюк з Устя Єпископського.

Крім цих осіб просять інших людей, родом зі Снятина подати свої адреси на руки:

HELEN MAGER,
2505 East 33rd St., Lorain, Ohio.

ТАРЗАН, ч. 1275. У відповіди на крик.

TARZAN FOLLOWED THE VAGUE FOOTSTEPS UNTIL THEY REACHED SOFTER GROUND.

1275

THEN SUDDENLY HE THREW BACK HIS HEAD AND VOICED A WEIRD JUNGLE CRY.

A MOMENT LATER IT WAS ANSWERED BY A SIMILAR CRY -- IN QUAVERING FEMININE TONES.

REX MAXON

TARZAN SWEPT DECIA INTO HIS ARMS AND RACED EAGERLY ALONG THE JUNGLE TRAIL.

Тарзан пішов за слідом непевних кроків, доки вони не зайшли на мякший ґрунт.

Аж нагло він метнув головою взад і видав дивний оклик джунглів.

За хвилину йому у відповідь хтось відповів подібним окликом, але дріжачим жіночим голосом.

Тарзан вхопив Десію у свої рамена і пігнав живо за слідом у джунглях.